1.9 PHÂN TÍCH ĐẠO (Paṭisambhidāmagga) - A. Phẩm Chính Yếu (Mahāvaggo) - IX. Giảng Về Đạo (Maggakathā)

Kinh Tiểu Bộ - Tập 4 (VNC PHVN, 2021)

PHÂN TÍCH ĐẠO e 995

IX. GIẢNG VÈ ĐẠO (MAGGAKATHA)

Đạo: Đạo theo ý nghĩa gì? Vào sát-na đạo Nhập lưu, chánh kiến theo ý nghĩa nhận thức: Là đạo vừa là nhân của việc dứt bỏ tà kiến, là đạo vừa là nhân của việc hỗ trợ các pháp đồng sanh, là đạo vừa là nhân của việc chấm dứt các phiền não, là đạo vừa là nhân của việc làm trong sạch phần đầu của sự thấu triệt, là đạo vừa là nhân của việc khẳng định tâm, là đạo vừa là nhân của việc thanh lọc tâm, là đạo vừa là nhân của việc đác chứng pháp đặc biệt, là đạo vừa là nhân của việc thấu triệt hướng thượng, là đạo vừa là nhân của việc chứng ngộ chân lý, là đạo vừa là nhân của việc thiết lập ở sự diệt tận. Chánh tư duy theo ý nghĩa gắn chặt [tâm vào cảnh]: Là đạo vừa là nhân của việc dứt bỏ tà tư duy, là đạo vừa là nhân của việc hỗ trợ các pháp đồng sanh, là đạo vừa là nhân của việc chấm dứt các phiền não, là đạo vừa là nhân của việc • v 7 ĩ 9 • < e *> •

làm trong sạch phân đâu của sự thâu triệt, là đạo vừa là nhân của việc khăng định tâm, là đạo vừa là nhân của việc thanh lọc tâm, là đạo vừa là nhân của việc đắc chứng pháp đặc biệt, là đạo vừa là nhân của việc thấu triệt hướng thượng, là đạo vừa là nhân của việc chứng ngộ chân lý, là đạo vừa là nhân của việc thiêt lập ơ sự diệt tận. Chánh ngữ theo ý nghĩa gìn giữ: Là đạo vừa là nhân của việc dứt bỏ tà ngữ, là đạo vừa là nhân của việc hỗ trợ các pháp đồng sanh, là đạo vừa là nhân của việc chấm dứt các phiền não, là đạo vừa là nhân của việc làm trong sạch phần đầu của sự thấu triệt, là đạo vừa là nhân của việc khẳng đinh tâm, là đạo vừa là nhân của việc thanh lọc tâm, là đạo vừa là nhân của việc đắc chứng pháp đặc biệt, là đạo vừa là nhân của việc thấu triệt hướng thượng, là đạo vừa là nhân của việc chứng ngộ chân lý, là đạo vừa là nhân của việc thiết lập ở sự diệt tận. Chánh nghiệp theo ý nghĩa nguồn sanh khởi: Là đạo vừa là nhân của việc dứt bỏ tà nghiệp,... (nt)... Chánh mạng theo ý nghĩa trong sạch: Là đạo vừa là nhân của việc dứt bỏ tà mạng,... (nt)... Chánh tinh tấn theo ý nghĩa ra sức: Là đạo vừa là nhân của việc dứt bỏ tà tinh tấn,... (nt)... Chánh niệm theo ý nghĩa thiêt lập: Là đạo vừa là nhân của việc dứt bỏ tà niệm,... (nt)... Chánh đinh theo ý nghĩa không tản mạn: Là đạo vừa là nhân của việc dứt bỏ tà định, là đạo vừa là nhân của việc hỗ trợ các pháp đồng sanh, là đạo vừa là nhân của việc chấm dứt các phiền não, là đạo vừa là nhân của việc làm trong sạch phan đầu của sự thấu triệt, là đạo vừa là nhân của việc khẳng định tâm, là đạo vừa là nhân của việc thanh lọc tâm, là đạo vừa là nhân của việc đắc chứng pháp đặc biệt, là đạo

996 KINH TIỂU BÔ

e - I e vừa là nhân của việc thâu triệt hướng thượng, là đạo vừa là nhân của việc chứng ngộ chân lý, là đạo vừa là nhân của việc thiết lập ở sự diệt tận. Vào sát-na đạo Nhát lai, chánh kiên theo ý nghĩa nhận thức:... (nt)... Chánh định theo ý nghĩa không tản mạn: Là

đạo vừa là nhân của việc dứt bỏ đối với Sự ràng buộc của ái dục và sự ràng buộc của bát bình có tính chát thô thiên, đôi với ái dục ngủ ngâm và bát bình ngủ ngâm có tính chát thô thiên, là đạo vừa là nhân của việc hỗ trợ các pháp đồng sanh,... của việc chấm dứt các phiền não,... của việc làm trong sạch phần đầu của sự thấu triệt,... của việc khẳng định tâm,... của việc thanh lọc tâm,... của việc đắc chứng pháp đặc biệt,... của việc thấu triệt hướng thượng, là đạo vừa là nhân của việc chứng ngộ chân lý, là đạo vừa là nhân của việc thiết lập ở sự diệt tận. Vào sát-na đạo Bất lai, chánh kiến theo ý nghĩa nhận thức: ... (nt)... Chánh đinh theo ý nghĩa không tản mạn: Là đạo vừa là nhân của việc dứt bỏ đoi với sự ràng buộc của ái dục và sự ràng buộc của bất bình có tính chất vi tế, đối với ái dục ngủ ngâm và bát bình ngủ ngâm có tính chát vi tê, là đạo vừa là nhân của việc hỗ trợ các pháp đồng sanh,... của việc chấm dứt các phiền não,... của việc làm trong sạch phần đầu của sự thấu triệt,... của việc khẳng đinh tâm,... của việc thanh lọc tâm,... của việc đắc chứng pháp đặc biệt,... của việc thấu triệt hướng thượng, là đạo vừa là nhân của việc chứng ngộ chân lý, là đạo vừa là nhân của việc thiết lập ở sự diệt tận. Vào sát-na đạo A-la-hán, chánh kiến theo ý nghĩa nhận thức:... (nt)... Chánh đinh theo ý nghĩa không tản mạn: Là đạo vừa là nhân của việc dứt bỏ ái sắc, ái vô sắc, ngã mạn, phóng dật, vô minh, ngã mạn ngủ ngầm, ái hữu ngủ ngầm, vô minh ngủ ngam, là đạo vừa là nhân của việc hỗ trợ các pháp đong sanh, là đạo vừa là nhân của việc chấm dứt các phiền não, là đạo vừa là nhân của việc làm trong sạch phân đâu của sự thâu triệt, là đạo vừa là nhân của việc khăng đinh tâm, là đạo vừa là nhân của việc thanh lọc tâm, là đạo vừa là nhân của việc đắc chứng pháp đặc biệt, là đạo vừa là nhân của việc thâu triệt hướng thượng, là đạo vừa là nhân của việc chứng ngộ chân lý, là đạo vừa là nhân của việc thiết lạp ở sự diệt tận. Đường lối [đạo] của nhận thức là chánh kiến, đường lối của sự gắn chặt [tâm vào cảnh] là chánh tư duy, đường lối của sự gìn giữ là chánh ngữ, đường loi của nguồn sanh khởi là chánh nghiệp, đường loi của sự trong sạch là chánh mạng, đường lối của sự ra sức là chánh tinh tấn, đường lối của sự thiết lập là chánh niệm, đường lối của sự không tản mạn là chánh định. Đường lôi của sự thiêt lập là niệm giác chi, đường lôi của sự suy xét là trạch pháp giác chi, đường lối của sự ra sức là cần giác chi, đường lối của sự lan tỏa là hỷ giác chi, đường lối của sự an tịnh là tịnh giác chi, đường lối của sự không tản mạn là định giác chi, đường lối của sự phân biệt rõ là xả giác chi. Đường lối của tính chất không dao động ở sự không có đức tin là tín lực, đường lối của tính chất không dao động ở sự biếng nhác là tấn lực, đường lối

của tính chất không dao động ở sự buông lung là niệm lực, đường lối của tính chất không dao động ở sự phóng dật là định lực, đường loi của tính chất không dao động ở sự không sáng suốt là tuệ lực. Đường lối của sự cương quyết là tín quyền, đường lối của sự ra sức là tấn quyền, đường lối của sự thiết lập là niệm quyền, đường lối của sự không tản mạn là định quyền, đường lối của sự nhận thức là tuệ quyền. Theo ý nghĩa pháp chủ đạo, quyền là đạo; theo ý nghĩa không dao động, lực là đạo; theo ý nghía dẫn xuất [ra khỏi luân hồi], giác chi là đạo; theo ý nghĩa chủng tử, chi phần của đạo là đạo; theo ý nghĩa thiết lập, sự thiết lập niệm là đạo; theo ý nghĩa nỗ lực, chánh cần là đạo;

theo ý nghĩa thành tựu, nền tảng của than thông là đạo; theo ý nghĩa của thực thể, các chân lý là đạo; theo ý nghĩa không tản mạn, chỉ tịnh là đạo; theo ý nghĩa quán xét, minh sát là đạo; theo y nghĩa nhất vị9 chỉ tịnh và minh sát là đạo; theo ý nghĩa không vượt trội, sự két hợp chung là đạo; theo ý nghĩa thu thúc, giới thanh tịnh là đạo; theo ý nghĩa không tản mạn, tâm thanh tịnh là đạo; theo ý nghĩa nhận thức, kiến thanh tịnh là đạo; theo ý nghĩa thấu triệt, minh là đạo; theo ý nghĩa buông bỏ, sự giải thoát là đạo; theo ý nghĩa đoạn trừ, trí về sự đoạn tận là đạo; ước muốn theo ý nghĩa nguồn cội là đạo; tác ý theo ý nghĩa nguồn sanh khởi là đạo; xúc theo ý nghĩa liên kết là đạo; thọ theo ý nghĩa hội tụ là đạo; định theo ý nghĩa dẫn đầu là đạo; niệm theo ý nghĩa là pháp chủ đạo là đạo; tuệ theo ý nghĩa cao thượng trong các pháp thiện là đạo; sự giải thoát theo ý nghĩa cốt lõi là đạo; Niết-bàn liên quan đến bất tư theo ý nghĩa kết thúc là đạo. Phần giảng về ĔÍĐạow được đầy đủ.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.